

Statenmededeling

Onderwerp

Programmering Mobiliteit in Brabant

Datum

11 oktober 2016

Documentnummer

GS: 4070358

PS: 4096894

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

het overzicht van de programmering van maatregelen die gefinancierd worden via algemene middelen, het (uitvoerings)programma provinciale wegen (PPW), de Brede Doel Uitkering (BDU), en het Spaar- en Infrafonds (SIF).

Aanleiding

Jaarlijks informeert GS uw Staten vooruitlopend op de begroting over de projecten die geprogrammeerd staan voor mobiliteit. Vorig jaar [informeerden](#) we u over de wijzigingen die in de wet BDU hebben plaatsgevonden. Dit leidt ertoe dat vanaf 2018 de BDU integraal onderdeel wordt van het provinciefonds. Daarom heeft GS er voor gekozen uw Staten nu al een integraal overzicht aan te bieden van de programmering mobiliteit. Op deze wijze hopen wij u een beter inzicht te geven in de programmering. In de programmering treft u projecten die we financieren uit de algemene middelen, de BDU en het SIF.

Dit overzicht ondersteunt tevens de aanpak op weg naar regionale ontwikkelagenda's van mobiliteit. Deze ontwikkelingen, onze toekomstige visie op Mobiliteit en de lessen geleerd uit het bereikbaarheidsakkoord Zuidoost Brabant zijn voor ons aanleiding uw Staten te informeren over de programmering voor de portefeuille Mobiliteit van de provincie Noord-Brabant.

Bevoegdheid

In het kader van uw controlerende rol informeren wij u over de besluiten die wij vanuit onze uitvoerende rol hebben genomen in samenhang met de begroting 2017 en de dekkingsmiddelen PPW, de BDU en het SIF.

Kernboodschap

7. We investeren volop in het onderhoud en verbeteren van het Brabantse mobiliteitssysteem.

Wij willen dat Brabant een fijne plek is om te wonen, werken en recreëren. Waar je vlot op je bestemming kunt zijn. Waar producten slim vervoerd worden. Wij willen ook dat Brabant een internationale top kennis- en innovatieregio blijft. Daarom werken we samen met onze partners aan een veilig, slim en duurzaam mobiliteitsnetwerk voor bewoners, bedrijven en bezoekers. De programmering Mobiliteit bestaat uit een aantal categorieën van maatregelen. Ten behoeve van het overzicht zijn ze in hoofdlijnen voor u uitgewerkt.

Datum

11 oktober 2016

Documentnummer

GS: 4070358

PS: 4096894

Categorie	Onder andere onderdelen (op hoofdlijnen en niet uitputtend)	Financiering	Sturingskader/ Uitvoeringskader
1) Beheer en onderhoud infrastructuur	- Algemene verkeers-/vervoerstaken - Gladheidsbestrijding - Overige uitgaven	Alg. Middelen	'Wegen voor Bereikbaarheid' / Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
2) Vervanging & reconstructie infrastructuur	Vervangingsinvesteringen en kleinere reconstructies	Investeringsvolume/ Alg. Middelen	PVVP/ Programma Provinciale Wegen
3) Basistaken verkeer & vervoer	OV Aanpak Veiligheid div. Rijksprogramma's, enz.	Reserve BDU	PVVP & OV visie/ begroting, uitvoeringskaders & regelingen
4) Versterking regionaal mobiliteitssysteem	- Grote reconstructies provincie en regio (reserves grote projecten) - Regionale pakketten - Fiets in de Versnelling - OV ontwikkelagenda - Versterking logistiek / goederenvervoer	Reserve BDU	PVVP & OV visie/ begroting, uitvoeringskaders & regelingen
5) Strategische versterking Brabantse mobiliteitssysteem	Programma's, projecten waarover PS expliciet goedkeuring geven, zoals N279- Noord, Smartways, N69, PHS en Snelfietsroutes	Reserve SIF	Bestuursakkoord en specifieke mobiliteitskaders: PVVP, OV visie.

1) Beheer en onderhoud infrastructuur

Het beheer en onderhoud van onze wegen is een kerntaak van de provincie (circa € 13 miljoen per jaar). Bij het onderhouden van onze wegen en het oplossen van knelpunten in het regionale wegennet staat de verkeersveiligheid voorop. Het beheer en onderhoud van onze provinciale wegen betalen we uit jaarlijks beschikbare middelen (algemene middelen).

Voor het beheer en onderhoud van onze wegen zijn wij, zoals aangekondigd in het bestuursakkoord, bezig met de ontwikkeling van een meerjarennota over het onderhoud van onze wegen. Wij verwachten u hierover in het voorjaar van 2017 te informeren.

Datum

11 oktober 2016

Documentnummer

GS: 4070358

PS: 4096894

2) Vervanging en reconstructie provinciale infrastructuur

De provincie heeft een wettelijke zorgplicht voor het borgen van de kwaliteit van haar eigen provinciale wegen. Via de structurele middelen voor beheer en onderhoud houden we de kwaliteit van het wegennet op orde. Via investeringen verlengen we de levensduur van onze provinciale wegen. Daarbij lossen we knelpunten in het (inter)regionale wegennet ook op via de reconstructies en aanleg van provinciale wegen. Daarbij speelt verkeersveiligheid en rentmeesterschap een belangrijke rol.

De noodzakelijke investeringen voor vervanging en reconstructie van provinciale infrastructuur worden gedekt uit algemene middelen via het investeringsvolume wegeninfrastructuur (het PPW). Het PPW is een uitvoeringsdocument dat inzicht geeft in de planstudie- en realisatieprojecten die de provincie de komende 5 jaar in uitvoering neemt. In het PPW zijn de voorgenomen investeringen in provinciale wegen voor de periode 2017-2021 opgenomen. Tevens wordt op basis van beschikbare volumes en indicatieve ramingen een doorkijk gegeven voor de periode 2022-2026. We vragen uw Staten via de begroting jaarlijks om goedkeuring voor een toevoeging van een extra jaarschijf, in dit geval de jaarschijf 2021. Dit is een jaarlijks bedrag van € 26 miljoen. Dit is door uw Staten in 2014 structureel opgehoogd met € 1,5 miljoen om de piek in vervangingsinvesteringen in de periode 2030- 2040 vroegtijdig te kunnen oppakken.

U treft in bijlage 2 en 3 een compleet overzicht van de projecten en planstudies die geprogrammeerd zijn voor de periode 2017- 2021.

3) Basistaken verkeer en vervoer

In 2005 heeft het Rijk gedetailleerd omschreven welke taak de provincie heeft ter verbetering van het verkeers- en vervoersbeleid op regionaal niveau (provinciaal en gemeentelijk). Denk daarbij aan de exploitatie van het OV en de verbetering van bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid. Deze taken worden gedekt uit de reserve Verkeer en Vervoer (BDU). Vanaf 2016 loopt de specifieke rijksuitkering BDU via het provinciefonds. Naast de 'reguliere' BDU ontvangt de provincie van het Rijk nog gelabelde BDU via het provinciefonds. Deze middelen worden één op één via de reserve besteed aan het betreffende project/programma.

De totale uitkering bedraagt in 2017 ongeveer € 159 miljoen, waarvan ca € 140 miljoen de basisuitkering is. Circa 67,5% van dit bedrag besteden we aan de exploitatie en het verbeteren van het openbaar vervoer. Dit betreft de uitgaven bedoeld voor het openbaar vervoer (circa € 90 miljoen). Daarnaast

programmeren we jaarlijks benodigde middelen goederenvervoer (circa € 1,5 miljoen per jaar) en verkeersveiligheid (€ 1 miljoen per jaar).

Datum

11 oktober 2016

Documentnummer

GS: 4070358

PS: 4096894

4) Versterking regionaal mobiliteitssysteem

Het is noodzakelijk om voor de verbetering van de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de verkeersveiligheid aanvullende investeringen te doen. De provincie investeert samen met de regionale partners, vooral gemeenten, in grootschalige projecten ten behoeve van de mobiliteit in Brabant. Jaarlijks financiert de provincie circa € 12,8 miljoen per jaar als cofinanciering van gemeentelijke verbeteringen van bereikbaarheid via zgn. GGA-pakketten. Maar ook investeren we op regionale projecten. Actuele voorbeelden hiervan zijn de investeringen in fase 1,5 van het Wilhelminakanaal, investeringen in de wegeaanpassingen voor Boxtel, Haaren en Vught naar aanleiding van PHS Meteren-Boxtel, of een bijdrage in de Challengevariant Eindhoven Airport.

Regionale investeringen in de infrastructuur worden gedekt uit de reserve Verkeer en Vervoer (BDU). Voor de periode 2016 tot en met 2021 is de totale omvang circa € 554 miljoen. De provincie zet een deel van de jaarlijkse middelen apart, waardoor gespaard wordt voor grootschalige investeringen in mobiliteit voor regionale mobiliteitsknelpunten. Deze investeringen zijn noodzakelijk om het mobiliteitssysteem te verbeteren. We gebruiken dit niet alleen voor projecten die derden uitvoeren. Ook zetten we bijvoorbeeld middelen in ten behoeve van komoleidingen en grootschalige reconstructies van onze eigen wegen. Dit gebeurt voor de komoleidingen voor Haps, Oudenbosch en Zundert en de reservering van de aanvullende middelen voor de randweg Zevenbergen.

De investeringen uit de reserve BDU die uw Staten hebben vastgesteld voor projecten en programma's zijn terug te vinden in de begroting. In bijlage 1 presenteren we tevens de gereserveerde middelen voor programma's, projecten en nog te ontwikkelen programma's en projecten.

5) Strategische versterking mobiliteitssysteem in Brabant

Met het bestuursakkoord is een uitgebreide ambitie beschreven ten aanzien van de mobiliteit. Naast grootschalige investeringen in infrastructuur investeren we ook in andere mobiliteitsprioriteiten en modaliteiten (fiets-, spoor, water- en buistransport).

Strategische versterkingen van het mobiliteitssysteem worden gedekt uit het SIF. Het SIF is een bestemmingsreserve. Middelen uit het SIF worden pas beschikbaar gesteld na besluit van uw Staten. In totaal spaart de provincie in de periode van 2015 tot 2031 € 915,3 miljoen.

Middelen die door uw Staten beschikbaar zijn gesteld, kunt u terugvinden in de

begroting 2017. In bijlage 1 vindt u de reserveringen van deze bedragen terug. De reserveringen zijn indicatieve bedragen op thema's, die bij nadere invulling van het beleid pas door uw Staten worden geformaliseerd.

Datum

11 oktober 2016

Documentnummer

GS: 4070358

PS: 4096894

2. Naar de toekomst toe is het nodig om de wensen en mogelijkheden op het terrein van mobiliteit integraal af te wegen

We prátén het komend jaar niet alleen over de toekomst van mobiliteit, maar we willen ook stappen zetten in effectief uitvoeringsbeleid. Dit willen we doen door een proces te starten en op basis van multi-modale mobiliteitsagenda's per regio betere afwegingen te kunnen maken.

- Het komende jaar zetten we opnieuw een stap in het inzichtelijk maken van de multi-modale afweging en investeringen per regio en tussen regio's. We proberen daarom – geïnspireerd door het voorbeeld in Zuidoost-Brabant – met iedere regio tot een overzichtelijke en vergelijkbare multi-modale mobiliteitsagenda te komen.
- Dat is nodig want uit een doorkijk naar investeringsambities en financiële mogelijkheden blijkt dat naar de toekomst toe niet alle wensen gefinancierd kunnen worden. Daarom moeten we uw Staten beter in staat stellen afwegingen te maken tussen modaliteiten en de toegevoegde waarde voor het Brabantse mobiliteitssysteem.
- In het traject van agendavorming zijn de kaders zoals gesteld door uw Staten onverkort van toepassing. De reserveringen zoals ze in de programmering zitten (bijlage 1) gebruiken we als basis voor het proces op weg naar de regionale agenda's.
- Voor de zomer van 2017 willen we met de regio's afspraken maken over de agenda's. Uw Staten worden hierbij betrokken. Het is onze ambitie is om deze agenda's te verwerken in de begroting van 2018.
- Indien uit dit proces blijkt dat een andere manier van begroten beter werkt om tot de juiste afwegingen te komen zullen we hiertoe een verbetervoorstel doen.

3. De totstandkoming van het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant biedt goede aanknopingspunten voor het proces dat we graag willen doorlopen met regionale bereikbaarheidsprogramma's.

De regio Zuidoost-Brabant heeft – zoals afgesproken in het kader van het programma SmartwayZ.NL – een Bereikbaarheidsakkoord aangeboden aan de provincie, waarin maatregelen staan die de bereikbaarheid in het gebied Eindhoven-Asten-Veghel¹ dienen te waarborgen. Via de Statenmededeling van "Aanbieding discussiestarter 'De toekomst van mobiliteit in Brabant'" informeerden wij u over het proces dat samen met de regio Zuidoost-Brabant is

---

¹ De driehoek Eindhoven-Asten-Veghel is de scope van de deelopgave Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant uit het programma SmartwayZ.NL. In het kader van SmartwayZ.NL is afgesproken dat het akkoord een oplossing biedt voor de bereikbaarheidsproblematiek in dit gebied.

en wordt doorlopen, waarbij de regio trekker is en de provincie participeert.

Als u vanuit het perspectief van het bereikbaarheidsakkoord naar de programmering kijkt ziet u:

1) Maatregelen die passen binnen bestaande programma's:

- Vanuit de ontwikkelagenda Spoor, HOV en knooppunten: tracking en monitoring, fietsparkeren Neckerspoel, Korte termijn aanpak station Eindhoven en multimodaal knooppunt fiets en OV in Deurne en Geldrop.
- Fiets in de versnelling: snelfietsroutes Deurne-Helmond-Eindhoven, Helmond-Geldrop-Eindhoven en Geldrop - de Run.

2) Maatregelen waarover we in gesprek gaan met de regio

Er worden nadere afspraken gemaakt over maatregelen die passen binnen onze kaders, maar geen onderdeel zijn van bestaande uitvoeringsprogramma's. Zo wordt bijvoorbeeld samen met de regio onderzocht op welke manier smart mobility vorm kan krijgen en wordt er gekeken naar de wenselijkheid en mogelijkheden voor aansluitingen op de N279. Enkele grotere maatregelen zijn nog onvoldoende uitgewerkt voor een weloverwogen beslissing. Hiervoor dient nader onderzoek plaats te vinden. Provinciale betrokkenheid bij een onderzoek betekent niet per definitie dat de provincie de maatregelen (co-)financiert. De bereikbaarheidsmaatregelen die niet in aanmerking komen, zijn de verantwoordelijkheid van de regio.

Het Bereikbaarheidsakkoord gaat specifiek over de bereikbaarheid in de driehoek Eindhoven, Asten en Veghel. Het aangeboden pakket heeft echter ook inzicht gegeven in knelpunten in de rest van de regio Zuidoost-Brabant. Dit biedt goede aanknopingspunten voor het gesprek dat wij met het overige deel van de regio Zuidoost en de andere regio's in Brabant in 2017 aangaan.

Consequenties

1. Meerjarig plannen van de investeringen in Mobiliteit is noodzakelijk.

Inzicht in programmering en de dekking uit de verschillende reserves van de BDU, het SIF en het PPW is noodzakelijk om te weten welke belangrijke investeringen voor de komende jaren gedaan moeten worden. Door de drie verschillende dekkingsmiddelen inzichtelijk te maken, kunt u beter zien welke opgaven op mobiliteit worden verwacht. Er zijn naar verwachting meer opgaven dan financiële mogelijkheden. Met inzicht in onze financiële middelen stellen we uw Staten in staat een integrale afweging te maken.

Europese en internationale zaken

Geen.

Communicatie

Niet van toepassing

Datum

11 oktober 2016

Documentnummer

GS: 4070358

PS: 4096894

Datum

11 oktober 2016

Documentnummer

GS: 4070358

PS: 4096894

Vervolg

Deze Statenmededeling geeft inzicht in de verschillende dekkingsmiddelen voor de portefeuille Mobiliteit. Het pad dat we inslaan om de inhoudelijke discussie over de Toekomst Mobiliteit te voeren, kent een belangrijke eerste mijlpaal rond het voorjaar 2017.

Bijlagen

1. Overzicht Programmering Mobiliteit in Brabant
2. Jaarprogramma Provinciale Weginvesteringen 2017-2021,
3. Jaarprogramma Planstudiefase Provinciale Wegen,

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer B. van den Hout, (06) 52 79 45 07,
bvdhout@brabant.nl, cluster Mobiliteit en Infra, directie Strategie en Beleid.

Opdrachtnemer: de heer S.J.A. van Loon, (073) 681 26 34, svloon@brabant.nl,
afdeling Strategie van cluster Mobiliteit en Infra.